

Méér dan liefde

**samen
bouwen
aan
je
huwelijk**

J.H. MAURITZ EN ERIK-JAN VERBRUGGEN (RED.)

1e druk 2010
2e druk 2013

© 2010 Den Hertog B.V., Houten
ISBN 978 90 331 2245 3

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

<i>J.H. Mauritz</i>	
Woord vooraf	9
<i>J.H. Mauritz</i>	
1. Je bent jong, en dan al trouwen?	11
<i>ds. W. Silfhout</i>	
2. Jullie huwelijk door God ingesteld	20
<i>J.H. Mauritz</i>	
3. Wat <i>echte</i> liefde inhoudt	33
<i>E.J. Verbruggen</i>	
4. Daar praten we alvast over...	47
<i>J.H. Mauritz</i>	
5. En dan komt de trouwdag	62
<i>Mw. J.C. Zwerus</i>	
6. Allebei een eigen rugzak	73
<i>E.J. Verbruggen</i>	
7. Zijn we echt zo verschillend?	82
<i>Mw. J.C. Zwerus</i>	
8. Spelregels voor communicatie	93
<i>drs. A. van Wolfswinkel</i>	
9. Samenspel van liefde	106

<i>J.H. Mauritz</i>	
10. Het huwelijk in de branding	118
<i>J.H. Mauritz</i>	
11. Godsdienst in je huis	128
<i>ds. A.T. Vergunst</i>	
12. Een verbond voor het leven	138
Literatuur	146
Personalia	147

Huwelijk

Liefde kan pas
liefde heten,
als ze door
trouw bevestigd is,
als ze standhoudt
in het leven,
ook in moeite en gemis.
Liefde kan pas liefde heten
als de trouw haar heeft gevoed.
Liefde, het is er het eerst van alles,
maar... de trouw volgt op de voet.

L.W. Brinkman-Oosterman

Uit: *Huwelijkslied* (Uitg. Frits Hardeman, Ede - 2001).

Woord vooraf

De idee om dit boekje te schrijven is ontstaan na gesprekken met jongeren tijdens toerustingsavonden over het huwelijk.

Deze avonden worden veelal georganiseerd voor jongeren met trouwplannen en jongvolwassenen die enkele jaren getrouwd zijn.

Deze opzet blijkt een goede mix te zijn. Je staat als jongere aan de ene kant van de lijn en je kijkt uit naar je trouwdag. Straks heerlijk samen. Goed om te horen hoe het getrouwd zijn ervaren wordt. De jonge mensen aan de andere kant van de lijn kijken terug naar hun verkeringsstijd en de start van het samen-zijn. Het samen-zijn is iets moois en waardevols.

Iedereen is het erover eens dat het belangrijk is hoe je naar je huwelijk toeleeft. Hoe je samen bouwt aan je huwelijk. Je hebt mooie herinneringen als je terugkijkt naar je verkeringsstijd. Maar daarmee is niet alles gezegd. Het kan ook gebeuren dat je na twee jaar getrouwd te zijn, een inhaalslag moet maken.

Maar, volgens Wim en Mieke, je komt er niet alleen met 'knuffelen'. Ze hebben volgens hen in de twee jaar dat ze getrouwd zijn een inhaalslag moeten maken. Zoals een jong echtpaar zei: 'Te weinig gepraat over onze relatie en over de intieme dingen.'

De conclusie na deze reactie was: Getrouwd zijn is iets moois, maar een huwelijk gaat niet vanzelf goed. Het is niet altijd rozengeur en maneschijn. Het vraagt om voorbereiding en om goed onderhoud!

De titel van dit boek geeft aan dat het huwelijk méér dan liefde is. Zonder liefde gaat het niet. Alleen liefde is onvoldoende. Je jawoord geven betekent vooral trouw blijven. In het klassieke huwelijksformulier wordt de belofte van trouw zelfs voor de belofte van de liefde genoemd. Liefde moet je blijven voeden. En trouw moet blijken!

In dit boek willen we graag bouwstenen aanreiken om samen te bouwen aan je huwelijk.

De rode draad in dit boek is dat het huwelijk een instelling van God is. Dat vraagt van jongeren om het huwelijk te eren. Er samen aan te bouwen. En het is bemoedigend voor jonge mensen dat de Heere de gehuwden wil bijstaan.

Er zijn in dit boek nogal wat voorbeelden verwerkt. De namen en situaties van de gebruikte casuïstiek zijn gewijzigd en onherkenbaar gemaakt.

Graag wil ik mijn medescribenten hartelijk dankzeggen voor hun bijdrage(n) aan dit boek. We zien ernaar uit dat dit boek mag helpen bij het 'samen bezinnen', in tweegesprekken en tijdens huwelijkstoerusting.

Kamerik, januari 2010

J.H. Mauritz, eindredactie

Je bent jong, en dan al trouwen?

J.H. Mauritz

Sjaak en Christine hebben verkering. Ze zijn negentien en achttien. Christine vertelt: We zijn samen een dagje naar Amsterdam geweest. Eerst naar het Anne Frankhuis, toen een rondvaart en daarna naar Madame Tussauds. We hebben daarna nog even door de binnenstad gelopen. Wat is er veel te koop als het om seksualiteit gaat. Veel meer dan wij weten. We waren er een beetje ontdaan van. We voelden ons ineens heel erg verantwoordelijk voor elkaar; voor onze verkering. We willen die graag zuiver houden. Voor Sjaak is dat moeilijker dan voor mij. Hij loopt wat harder van stapel dan ik. Dat geeft wel eens spanning tussen ons. Toch weet ik dat we dezelfde lijn willen volgen.

Hoe begint het?

Je ontmoet elkaar. Je raakt verliefd op elkaar. Hoe gaat dat? Een paar reacties van jongeren: 'Je ziet ineens haar lieve lach...'; 'Je merkt dat de ander op een speciale manier naar je kijkt'; 'Je gaat in de ander iets zien wat je niet eerder hebt gemerkt'; 'Toen hij me vertelde over zijn werk voelde ik me zomaar betrokken, er sprong een vonk over.' Na zo'n eerste moment komt een volgend contact. Je wisselt je mobiele nummer uit. Je stuurt elkaar sms-jes en je maakt een afspraak. En dan kan het zomaar gebeuren dat hij je een hand geeft en jullie samen verder lopen, langs het strand bijvoorbeeld! Je kijkt elkaar diep in de ogen en dan gebeurt er weer iets. Weer springt de vonk over. Sommige jongeren zeggen niets, maar doen wel iets. Er volgt een eerste zoen. Het kan ook zijn dat je samen regelmatig uit gaat. Praten over verkering? Dat

is soms best wel moeilijk. Hoe zeg je dat? Harm was heel voorzichtig. Hij zei tegen Anne: 'Als ik je zou vragen, wat zou je dan zeggen?' Zij heel ad rem: 'Ja, natuurlijk!'

Vriendschap of verliefdheid?

Verliefdheid is iets anders dan vriendschap. Verliefdheid is een speciaal gevoel. Je hebt iets met elkaar dat je moeilijk met woorden kunt zeggen. Je vriend of vriendin heeft aantrekkingskracht. En die aantrekkingskracht is er van twee kanten. Je merkt dat je naar elkaar verlangt. Dat het fijn is om in elkaars nabijheid te zijn. Verliefdheid is een speciale vorm van liefde. Ze kan ongemerkt groeien, maar het kan ook plotseling bezit van je nemen. Je merkt ook bij jezelf dat je de ander niet meer uit je gedachten krijgt. En hoe zal dat bij hem of haar zijn? Net zo? Of niet? Spannend! Wordt de verliefdheid door de ander niet beantwoord, dan wordt het bij jou meestal ook minder en op den duur dooft het helemaal uit. Maar stel je voor dat op een mooie dag blijkt dat jouw verliefdheid op hem of haar wederzijds blijkt te zijn. Heel bijzonder! Je wilt het wel tegen iedereen zeggen. Maar misschien toch wijs om het nog maar even voor jullie beiden te houden.

Vriendschap kent dat speciale gevoel niet. Je hebt vrienden en/of vriendinnen. Je trekt met elkaar op en daar blijft het bij. Je kunt ook een vriend of vriendin hebben met wie je al lange tijd optrekt. Misschien al wel vanaf de basisschool. Je merkt dat je elkaar begrijpt en vertrouwt. Je deelt veel dingen die jullie samen belangrijk vinden.

De Bijbel zegt ook iets over vriendschap. Vriendschap wordt ook in de Bijbel genoemd. Een bekend voorbeeld is de vriendschap tussen David en Jonathan (1 Samuël 18).

Vriendschap is:

Job 6:14: door je vriendschap laat je iets zien;

Spreuken 17:17: waaraan je een vriend herkent;

Spreuken 27:9: de reactie van een vriend;

Lukas 11:5-9: de onbevangenheid van een vriend.

Verkering en vriendschap

Verkering is meer dan vriendschap. Verkering is ook meer dan verliefdheid. Verkering is allebei. Het betekent dat jullie bij elkaar willen horen. Je wilt dat dolgraag. Je voelt dat hij of zij nummer één wordt. Jouw echte vriend of vriendin.

Soms is dat moeilijk voor anderen. Als je beste vriend of vriendin verkering krijgt, dan kom jij op de tweede plaats. Dat is intussen wel iets waar je samen over moet praten als je verkering krijgt. Hoe houden we het contact met onze vrienden goed. Verkering betekent niet dat je er voortaan alleen voor elkaar bent. Je ouders, broers en zussen én je vrienden mogen delen in jullie vreugde. Maak daar bewust ruimte voor. Geef elkaar daar ook de ruimte voor. Blijf meedoen aan activiteiten in je vriendenkring. Op je trouwdag zul je ervaren hoe belangrijk en waardevol dat is.

Wat leer je in je verkeringstijd?

Verkering is nog geen huwelijk, maar werkt er wel naar toe. Het huwelijk kan erop volgen, maar dat hoeft niet per se. Een verkering kan weer voorbijgaan als je ontdekt dat je niet bij elkaar past.

De verkeringstijd is er om elkaar beter te leren kennen. Om samen te ontdekken of je straks met elkaar door het leven wilt gaan. Of je jezelf kunt zijn bij elkaar. Als je wat langer verkering hebt, loop je ook op tegen strubbelingen in je relatie. De ander is toch niet zo ideaal als je dacht. Je ervaart dat bij verschil van mening de oplossing er niet direct is. Je begrijpt elkaar niet altijd. Er kunnen zelfs irritaties zijn. Soms twijfel je of je wel op de goede weg bent. Dat kan je allemaal overkomen in je verkeringstijd. Een belangrijke test is hoe je met problemen en twijfels omgaat. Kun je er samen open en eerlijk over praten? Als dat niet lukt is het de vraag of je verder moet gaan. Wanneer is iemand voor jou echt een relatie?

Suzanne en Peter komen tot de volgende punten:

- als je liefde voelt voor de ander;
 - als je regelmatig met elkaar wilt omgaan;
 - als je goed met elkaar kunt praten;
 - als je eerlijk bent in je contact met de ander;
 - als je elkaar vertrouwt;
 - als je compleet jezelf kunt zijn, samen blij zijn, samen verdriet hebben;
 - elke andere relatie is anders.
-

In je verkeringstijd wil je ontdekken hoe je vriend/vriendin denkt over belangrijke bijbelse zaken, zoals kerkgang, bijbellezen, bidden, betrokkenheid bij de kerk, aandacht voor zending, evangelisatie, de nood in deze wereld. Waardevol om daarin van elkaar te leren en samen naar keuzes te groeien.

Je leert in je verkeringstijd ook dat je vriend/vriendin jou niet altijd op de eerste plaats heeft staan. Dat heeft twee kanten. Aan de ene kant is het zo dat ieder mens ten diepste op zichzelf gericht is. Daar merk je soms iets van als het botst in je verkeringstijd en dat zul je zeker ontdekken als je getrouwd bent. De Bijbel tekent geen idealistisch beeld van menselijke relaties. We mogen wel zeggen dat het Gods goedheid is dat we goed met elkaar kunnen omgaan. En dat je elkaar kunt corrigeren en elkaar kunt vergeven. Daar wordt een relatie echt steviger van. Aan de andere kant is het onmisbaar dat je je veilig voelt bij de ander. Dat je van de ander weet dat hij of zij het beste voor jou zoekt. Denk erover na of je samen met je vriend of vriendin niet alleen mooie, maar ook moeilijke dingen kunt dragen.

In het huwelijk gaat het erom dat je elkaar gelukkig wilt maken. Dat begint met 'geven'. Geven begint bij jezelf. En als je de ander veel kunt geven, dan krijg je ook veel terug. Het is belangrijk als geven en nemen in evenwicht zijn.

Verkering en ouders

Het klinkt wat apart, maar toch: ook je ouders zijn bij jullie verkering betrokken. Niet in elke verkering loopt dat even gemakkelijk. Ouders moeten hun kinderen in de verkeringsstijd voldoende ruimte geven. Dat lukt niet altijd. Belangrijk is dat je samen aan een goede relatie met je wederzijdse ouders werkt. Als je met je ouders regelmatig gezellige dingen doet, geeft dat een ontspannen manier van omgaan met elkaar. Je kunt dan ook over allerlei dingen praten, terwijl het niet direct zo officieel wordt. Als ze je voor iets willen waarschuwen, doe je er goed aan te luisteren naar hun argumenten. Het kan zijn dat je naar je ouders je steeds gaat verdedigen over keuzes die jullie maken. Dat is niet zinvol. Probeer samen vast te stellen waar je ouders in jullie relatie moeite mee hebben. En probeer daar samen een weg in te vinden.

Een paar uitspraken om de kwaliteit van je verkering te testen:

- ik kan in onze verkering over alles praten waarmee ik bezig ben;
 - mijn vriend(in) leeft met mee als mij iets tegenzit;
 - ik voel me begrepen door mijn vriend/vriendin;
 - we praten samen over onze toekomstplannen;
 - ik voel me lichamelijk tot mijn vriend(in) aangetrokken;
 - we hebben gemeenschappelijke interesses;
 - ik heb mijn vrienden/vriendinnen en we hebben gemeenschappelijke vrienden;
 - de relatie met onze ouders is goed;
 - we kunnen samen praten over de Heere en Zijn dienst.
-

Ontluikende liefde tussen twee jonge mensen. Dat is iets moois. Gaaf noemen jongeren dat vandaag. Echt gaaf!

Het kwetsbare in hun verkering voelen ze ook wel aan. Hoe ga je om met je gevoelens? Met verliefdheid? Met je lichamelijke ontwikkeling? Met de aantrekkingskracht van de ander? Tot hoever mag je gaan?

Wederzijdse aantrekkingskracht op lichamelijk gebied is volkomen natuurlijk en gezond.

Als je dat mist, kun je geen eenheid worden in je huwelijk. Tegelijk moet je zeggen dat de bijbelse eenheid veel verder strekt. Een groei in vriendschap en liefde leidt stap voor stap naar het huwelijk.

Als je jong verkering hebt gekregen kan het best lang duren voor je kunt gaan trouwen. Je bent druk met je studie, je moet sparen voor de trouwdag en wat daarna komt. Belangrijk is dat je met je ouders in gesprek blijft over jullie relatie. Je mag je ouders best vertellen dat jullie het moeilijk vinden om na drie jaar verkering nog twee jaar te moeten wachten tot je trouwt. Verstandige ouders kunnen dat begrijpen. Ze zullen met jullie zoeken naar een goede oplossing. Eerder trouwen betekent minder eisen stellen. Met hulp van familie en vrienden je huis voordelig inrichten. Een sober begin van je huwelijk hoeft helemaal niet verkeerd te zijn. Je kunt je laatste spaarcenten investeren in je huis en je trouwdag. Je kunt ook eenvoudig beginnen en stapje voor stapje uitbreiden. Belangrijke voorwaarde is dat je een betaalbaar huis kunt vinden. Dat ligt niet voor het opscheppen. Toch zijn er nog wel huiseigenaren die een helpende hand willen bieden. En het zou niet voor het eerst zijn dat de Heere ook in dit opzicht een hoorder van het gebed is. Een huis gekregen op het gebed; dat is echt mogelijk!

Is jullie verkering :

- een eerlijke verkering - je bent open en eerlijk naar elkaar
- een voorzichtige verkering - je ontdekt dat je moet leren hoe je met elkaar omgaat
- een verkering met toewijding - je wilt samen bouwen aan je huwelijk.

Verdieping

Het woord 'verkering' kom je in de Bijbel niet tegen, maar het is wel duidelijk dat de Bijbel een goede relatie tussen een jongen en een meisje heel hoog waardeert. Denk maar aan de relatie tussen Jakob

en Rachel. De liefde tussen deze twee jonge mensen is nogal op de proef gesteld. In deze bijbelse tijd was het mogelijk dat een man twee vrouwen had. De Heere Jezus zegt er later van dat het 'van de beginne also niet is geweest'. Iedere man zal zijn eigen vrouw hebben. En deze twee zullen een eenheid vormen. De liefde voor Rachel was zo sterk dat Jakob na Lea nog zeven jaren moest werken om zijn grote liefde mee te kunnen nemen naar het land van de belofte.

Vandaag gaat het anders. Maar als het goed is, krijgt in onze verkering vriendschap en liefde een steeds diepere betekenis. Als dat niet het geval is, moet je jezelf de vraag stellen of het wel eerlijk is om ermee door te gaan. In je verkeringstijd leer je je interesseren in de dingen die de ander fijn vindt. Zo kun je je interesses verdubbelen. Hij weet bijvoorbeeld veel van computers en zij raakt daardoor ook betrokken op de ict-mogelijkheden. Zij houdt van klassieke muziek en hij leert dit ook waarderen.

De verkering zal een grote invloed op je hebben, ten goede of ten kwade. Een verkering die om verkeerde redenen is begonnen, kan je schaden. Stel dat je bang bent dat de ander de verkering uitmaakt als je niet helemaal in zijn spoor gaat. Je voelt je gedwongen en je hoopt maar dat het straks (wanneer?) beter zal worden. Maar het kan je in-tussen wel onzeker maken, je vertrouwen ondermijnen en je bang maken om weer iemand te vertrouwen. Het kan later problemen geven in je huwelijk.

Om samen te bespreken:

- voel je elkaar aan als het om jullie keuzes gaat?
 - heb je gezamenlijke interesses?
 - heb je waardering voor elkaar?
 - respecteer je jullie ouders?
 - steunen jullie elkaar bij problemen?
 - moedig je elkaar aan als het gaat om naar de Bijbel te leven?
 - ben je één in de keuze van kerkelijke betrokkenheid?
-

Gesprek over de kerk

De kerkelijke verdeeldheid in ons land stelt jonge mensen soms voor een moeilijke keuze. Er zijn jongeren die er onder lijden. Je hebt net belijdenis gedaan en je bent van harte verbonden aan je gemeente en het kerkverband waar jouw gemeente toe behoort. En dan krijg je verkering. Na enkele ontmoetingen ontdek je dat je vriend(in) tot een ander kerkverband behoort dan jij. Dat jongeren van verschillende kerken elkaar leren kennen is niet zo onbegrijpelijk. Er zijn interkerkelijke scholen voor reformatorisch onderwijs, er zijn ontmoetingsavonden waar predikanten uit verschillende kerken spreken. Maar hoe dan verder?

In het begin van je verkeringstijd is het nog geen 'hot item'. Maar er komt een tijd dat je er wel samen serieus over wilt praten. Het is ook niet goed om de kerkkeuze voor je uit te schuiven. Je gaat elkaar steeds meer leren kennen, je groeit naar elkaar toe en hoe verder je komt in je verkering, hoe moeilijker het wordt om elkaar los te laten.

Misschien stel je nu al de vraag: elkaar loslaten vanwege de kerk is toch niet nodig? Veelal hoeft dat niet. Eén ding is zeker: in je huwelijk zul je samen een kerkelijke weg moeten gaan. Het kan niet zo zijn dat je gescheiden blijft kerken. Daar is al teveel narigheid uit ontstaan. Het gaat erom dat je één mag zijn in het dienen van de Heere. En daar hoort bij: het samen luisteren naar de prediking, samen betrokken zijn bij de gemeente. En als je kinderen mag krijgen, wil je samen met je kinderen onder het Woord verkeren.

Het maken van een keuze kan moeilijk zijn. Het liefst wil je elk bij je eigen kerk blijven. Je gaat over en weer met elkaar mee naar de kerk. Wat zal dan de doorslag geven? Het hoeft niet per definitie zo te zijn dat een meisje een jongen volgt. Als je nog geen belijdenis hebt gedaan is het belangrijk om in je verlovingsstijd samen de belijdeniscatechisatie te volgen. Je ontdekt dan ook om welke zaken het gaat. Waar liggen de verschillen? De belangrijkste vraag is of de prediking, de sacramentsbediening en de tucht functioneren overeenkomstig Schrift en belijdenis. Je begrijpt dat het voor jullie van grote betekenis is dat je bij een kerkelijke gemeente mag behoren waar de waarheid van Gods Woord wordt verkondigd. Dat je 's zondags in de kerk hoort van zonde

en genade, van onze verlorenheid, maar ook van de weg tot behoud in de Heere Jezus Christus. Als er in de kerk niet gesproken wordt over de noodzaak van bekering en de weg waarin Christus Zich openbaart in het hart, dan mag je je niet bij deze kerk voegen.

Spreek daar ook samen over met jullie wederzijdse ouders en maak dan biddend een keuze.

Dat ligt anders als een van beiden onkerkelijk is. Dan zul je elkaar los moeten laten. Het huwelijk is immers geen evangelisatie-instituut.

Niet vanzelf

Het is een mooi moment als je je jawoord uitspreekt. Je belooft elkaar trouw te blijven. Maar trouw moet blijken. Dat vraagt te investeren in je huwelijk. Het gaat in een huwelijk niet vanzelf goed. Als je trouwt wil je graag samen gelukkig worden. Maar na een aantal jaren kán het weleens moeilijk zijn om goed met elkaar te blijven omgaan.

In een column van een belangrijk politicus las ik: ‘Overigens hang ik de stelling aan dat mensen méér en langer onderzoek doen naar een nieuwe auto dan naar een nieuwe partner en een huwelijk. Dat is vaak: verliefd worden en dan te snel trouwen...’ Toen ik dit las, dacht ik: ze heeft ongelijk! Gelukkig zit er voor veel jongeren ruimschoots tijd tussen verliefdheid en trouwen. De vraag is wel of jullie je verkeringstijd goed benutten in de voorbereiding op je huwelijk. Graag wil ik je opwekken om niet onvoorbereid in het huwelijksbootje te stappen. Onvoorbereid dat wil zeggen: onvoldoende samen gepraat over jullie relatie, over je rugzak, je omgang met elkaar, over de kerk, over seksualiteit en gezinsvorming, over jullie huwelijk in bijbels licht.

-
- Lees samen het huwelijksformulier.
Het boek van ds. G.J. van Aalst: *Waar liefde woont* is daarbij een goede leidraad.
-